

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2010

Μάθημα : ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
4-ΩΡΟ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Δευτέρα, 31 Μαΐου 2010
7:30 – 10:30

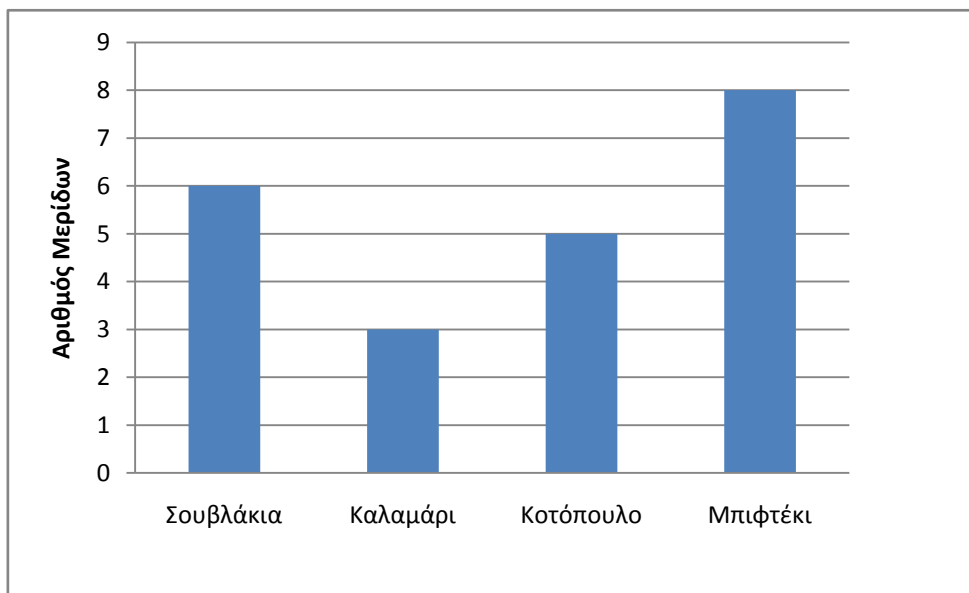
ΛΥΣΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄:

1.	<p>Να βρείτε τη μέση τιμή των αριθμών: 14, 16, 13, 16, 12, 19</p> <p><u>ΛΥΣΗ</u></p> $\bar{x} = \frac{14+16+13+16+12+19}{6}$ $\bar{x} = \frac{90}{6}$ $\bar{x} = 15$	
2.	<p>Να βρείτε την παράγωγο $\frac{dy}{dx}$ της συνάρτησης $y = 3x^2 + 8x - 1$</p> <p><u>ΛΥΣΗ</u></p> $\frac{dy}{dx} = 6x + 8$	

3.

Στο πιο κάτω ραβδόγραμμα φαίνεται ο αριθμός των μερίδων φαγητού που παρήγγειλαν οι μαθητές ενός τμήματος σε μια εκδρομή.

Να βρείτε:

- (α) Πόσες μερίδες κοτόπουλο παρήγγειλαν οι μαθητές.
 (β) Σε ποιο είδος φαγητού οι μαθητές παρήγγειλαν το μικρότερο αριθμό μερίδων.
 (γ) Πόσες συνολικά ήταν οι μερίδες που παρήγγειλαν οι μαθητές

ΛΥΣΗ

- (α) 5 μερίδες
 (β) Το καλαμάρι
 (γ) $6+3+5+8=22$ μερίδες

4.

Να βρείτε το πλήθος των αναγραμματισμών της λέξης **ΒΙΒΛΙΟ**.
 Πόσοι από αυτούς αρχίζουν από **B** και τελειώνουν σε **B**;

ΛΥΣΗ

$$(α) M_{\varepsilon}^6 = \frac{6!}{2! \cdot 2!}$$

$$M_{\varepsilon}^6 = 180$$

$$(β) M_{\varepsilon}^6 = \frac{4!}{2!} = 12$$

5.	<p>Να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{6x^2 + 3x}{3x^2 - 4}$</p> <p><u>ΛΥΣΗ</u></p> <p>$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{6x^2 + 3x}{3x^2 - 4} = \frac{+\infty}{+\infty}$ (Απροσδιόριστη Μορφή)</p> <p>Εφαρμογή Κανόνα De L' Hospital</p> <p>$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{12x + 3}{6x} = \frac{+\infty}{+\infty}$ (Απροσδιόριστη Μορφή)</p> <p>$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{12}{6} = 2$</p>	
6.	<p>Να βρείτε την εξίσωση του κύκλου που έχει κέντρο το σημείο $K(2, -1)$ και ακτίνα $R=4$</p> <p><u>ΛΥΣΗ</u></p> <p>$(x - 2)^2 + (y + 1)^2 = 4^2$</p> <p>$x^2 + y^2 - 4x + 2y - 11 = 0$</p>	
7.	<p>Να υπολογίσετε το ολοκλήρωμα $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sigma\upsilon\nu x \, dx$</p> <p><u>ΛΥΣΗ</u></p> <p>$\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sigma\upsilon\nu x \, dx = [\eta\mu x]_0^{\frac{\pi}{2}} = \eta\mu\left(\frac{\pi}{2}\right) - \eta\mu 0 = 1$</p>	
8.	<p>Να βρείτε την παράγωγο $\frac{dy}{dx}$ της συνάρτησης $y = x \cdot (3x - 2)^4$</p> <p><u>ΛΥΣΗ</u></p> <p>$\frac{dy}{dx} = (x)' (3x - 2)^4 + x \cdot 4(3x - 2)^3 \cdot (3x - 2)'$</p> <p>$\frac{dy}{dx} = (3x - 2)^4 + 12x(3x - 2)^3$</p> <p>$\frac{dy}{dx} = (3x - 2)^3 (15x - 2)$</p>	

9.	<p>Αν $y = \eta\mu x + \sigma\upsilon\nu x + 5$ να δείξετε ότι $\frac{d^2y}{dx^2} + y = 5$</p> <p><u>ΛΥΣΗ</u></p> <p>$y = \eta\mu x + \sigma\upsilon\nu x + 5$</p> <p>$\frac{dy}{dx} = \sigma\upsilon\nu x - \eta\mu x$</p> <p>$\frac{d^2y}{dx^2} = -\eta\mu x - \sigma\upsilon\nu x$</p> <p>$\frac{d^2y}{dx^2} + y = -\eta\mu x - \sigma\upsilon\nu x + \eta\mu x + \sigma\upsilon\nu x + 5 = 5$</p>	
10.	<p>Τα A και B είναι ενδεχόμενα του ίδιου δειγματικού χώρου Ω με $P(A) = \frac{1}{3}$, $P(B) = \frac{1}{2}$, και $P(A \cap B) = \frac{1}{4}$. Να υπολογίσετε τις πιθανότητες:</p> <p>(α) $P(A')$</p> <p>(β) $P(A \cup B)$</p> <p>(γ) $P(A/B)$</p> <p><u>ΛΥΣΗ</u></p> <p>α) $P(A') = 1 - P(A)$</p> <p>$P(A') = 1 - \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$</p> <p>β) $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$</p> <p>$P(A \cup B) = \frac{1}{3} + \frac{1}{2} - \frac{1}{4} = \frac{7}{12}$</p> <p>γ) $P(A/B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}$</p> <p>$P(A/B) = \frac{\frac{1}{4}}{\frac{1}{2}} = \frac{1}{2}$</p>	

ΜΕΡΟΣ Β΄:

1.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τους βαθμούς που πήραν οι 24 μαθητές ενός τμήματος στο πρώτο τρίμηνο στα μαθηματικά.

Βαθμός τριμήνου (x_i)	8	10	11	14	16	19
Αριθμός μαθητών (f_i)	4	2	4	7	5	2

Να βρείτε:

(α) Την επικρατούσα τιμή (x_{ε}).

(β) Τη μέση τιμή ($\bar{x}$).

(γ) Την τυπική απόκλιση (σ).

ΛΥΣΗ

x_i	f_i	$x_i \cdot f_i$	$x_i - \bar{x}$	$(x_i - \bar{x})^2$	$f_i(x_i - \bar{x})^2$
8	4	32	-5	25	100
10	2	20	-3	9	18
11	4	44	-2	4	16
14	7	98	1	1	7
16	5	80	3	9	45
19	2	38	6	36	72
	24	312			258

α) $x_{\varepsilon} = 14$

β) $\bar{x} = \frac{312}{24} = 13$

γ) $\sigma = \sqrt{\frac{\sum f_i(x_i - \bar{x})^2}{v}} = \sqrt{\frac{258}{24}} \approx \sqrt{10,75} = 3,28$

2. Δίνεται η συνάρτηση με τύπο $y = \frac{x^2}{x^2 - 4}$

Να βρείτε το πεδίο ορισμού, τα σημεία τομής με τους άξονες, τα διαστήματα μονοτονίας, τα τοπικά ακρότατα, τις ασύμπτωτες της συνάρτησης και στη συνέχεια να την παραστήσετε γραφικά

ΛΥΣΗ

(α) Πεδίο ορισμού: $x^2 - 4 \neq 0 \Rightarrow x \neq \pm 2$ Π.Ο. $\mathbb{R} - \{-2, +2\}$

(β) Σημεία τομής με τους άξονες:

Αν $x=0 \Rightarrow y = 0$

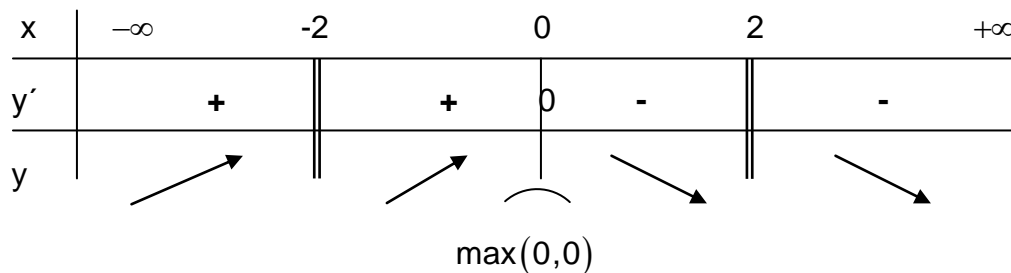
Αν $y=0 \Rightarrow x = 0$

Άρα τέμνει τους άξονες στο σημείο $(0, 0)$

(γ) Τοπικά ακρότατα και μονοτονία:

$$y' = \frac{2x \cdot (x^2 - 4) - (x^2) \cdot 2x}{(x^2 - 4)^2} = \frac{2x^3 - 8x - 2x^3}{(x^2 - 4)^2} = \frac{-8x}{(x^2 - 4)^2} \quad x \neq \pm 2$$

$$y' = 0 \Rightarrow -8x = 0 \Rightarrow x = 0$$

δ) Ασύμπτωτες
Κατακόρυφη ασύμπτωτη:

$$\left. \begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -2^-} \frac{x^2}{x^2 - 4} = \frac{4}{0^+} = +\infty \\ \lim_{x \rightarrow -2^+} \frac{x^2}{x^2 - 4} = \frac{4}{0^-} = -\infty \end{aligned} \right\} \Rightarrow x = -2 \text{ Κ.Α.}$$

$$\left. \begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x^2}{x^2 - 4} = \frac{4}{0^-} = -\infty \\ \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x^2}{x^2 - 4} = \frac{4}{0^+} = +\infty \end{aligned} \right\} \Rightarrow x = 2 \text{ Κ.Α.}$$

Οριζόντια ασύμπτωτη

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{x^2 - 4} = \frac{\infty}{\infty} \text{ A.M.}$$

Εφαρμόζω De L'Hospital

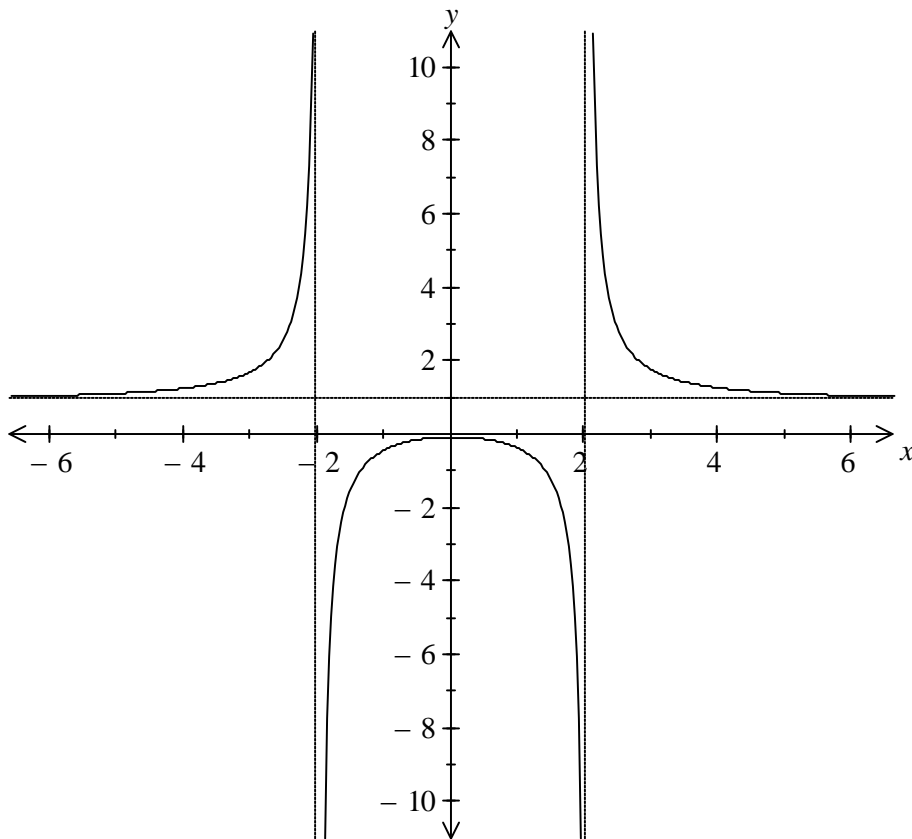
$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{x^2 - 4} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x}{2x} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{x^2 - 4} = \frac{\infty}{\infty} \text{ A.M.}$$

Εφαρμόζω De L'Hospital

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{x^2 - 4} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x}{2x} = 1$$

$\Rightarrow y=1$ Ο.Α.

3. Σε μια αποθήκη υπάρχουν 30 ηλεκτρικές συσκευές από τις οποίες οι 6 είναι ελαττωματικές. Επιλέγουμε τυχαία 4 συσκευές.

Να βρείτε την πιθανότητα των ενδεχομένων:

A: «Τρεις συσκευές είναι ελαττωματικές».

B: «Δύο το πολύ συσκευές είναι ελαττωματικές».

ΛΥΣΗ

$$P(A) = \frac{N(A)}{N(\Omega)} = \frac{\binom{6}{3} \binom{24}{1}}{\binom{30}{4}}$$

$$P(A) = \frac{480}{27405} = \frac{32}{1827}$$

$$P(B) = \frac{N(B)}{N(\Omega)} = \frac{\binom{6}{0} \binom{24}{4} + \binom{6}{1} \binom{24}{3} + \binom{6}{2} \binom{24}{2}}{\binom{30}{4}}$$

$$P(B) = \frac{10626 + 12144 + 4140}{27405} = \frac{26910}{27405} = \frac{598}{609}$$

4. Δίνεται η συνάρτηση με τύπο $y = 2x^3 - 3x^2$

(α) Να βρείτε και να χαρακτηρίσετε τα ακρότατα της συνάρτησης.

(β) Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της καμπύλης της συνάρτησης στο σημείο της με $x = 2$

ΛΥΣΗ

$$y = 2x^3 - 3x^2$$

$$y' = 6x^2 - 6x = 6x(x - 1)$$

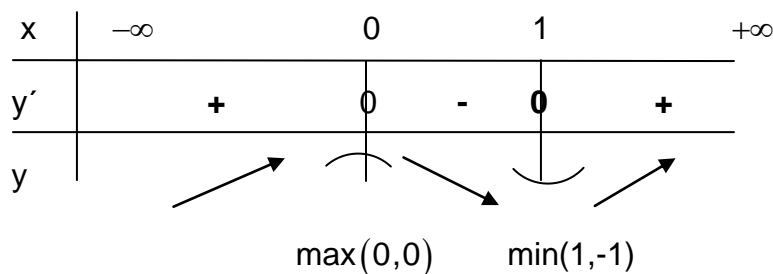
$$y' = 0$$

$$6x(x - 1) = 0$$

$$x = 0 \text{ ή } x = 1$$

$$\text{Για } x=0 \Rightarrow y=0$$

$$\text{Για } x=1 \Rightarrow y=-1$$

$$\text{(β) } x=2 \Rightarrow y=16-12=4 \text{ (2,4)}$$

$$y' = 6x^2 - 6x$$

$$\lambda_{\epsilon\phi} = \left. \frac{dy}{dx} \right|_{x=2} = 24 - 12 = 12$$

$$y - y_1 = \lambda_{\epsilon\phi} \cdot (x - x_1)$$

$$y - 4 = 12 \cdot (x - 2)$$

$$y = 12x - 20$$

5. Χρησιμοποιώντας την αντικατάσταση $u = \sqrt{1-x}$ ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, να βρείτε το ολοκλήρωμα $\int x \cdot \sqrt{1-x} dx$

ΛΥΣΗ

$$u = \sqrt{1-x} \Rightarrow u^2 = 1-x$$

$$x = 1-u^2$$

$$dx = -2u du$$

$$\int x \cdot \sqrt{1-x} dx = \int (1-u^2) \cdot u \cdot (-2u) du =$$

$$= \int (2u^4 - 2u^2) du =$$

$$= \frac{2u^5}{5} - \frac{2u^3}{3} + c =$$

$$= \frac{2(\sqrt{1-x})^5}{5} - \frac{2(\sqrt{1-x})^3}{3} + c$$